Telegrame din străinătate

Contele Ciano sosește Duminică la Berlin

Amănunte asupra clauzelor acordului militar italo-german

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 15. — Din sursă bine informată se anunță că contele Ciano, ministrul de externe al Italiei, va sosi Duminică la Berlin, urmând să stea două zile în capitala Reichului.

Scopul vizitei contelui Ciano este semnarea acordului militar italo-german.

Duminică seara, d. Ribbentrop, ministrul de externe al Reichului, va da un dineu în onoarea contelui Ciano.

Ziua de Luni va fi rezervată în special convorbirilor dintre cei doi miniștri de externe.

In legătură cu acordul militar dintre cele două țări, se desmint din cercuri bine informate, versiunile răspândite în străinătate despre o unitate de comandamente pentru diferitele arme în parte sau peste cele două state majoare, în cazul unui eventual război.

Aceleași cercuri se îndoesc de faptul că acordul ar prevede amănunte asupra fixării unor anumite zone de acțiune privind Germania sau Italia în parte.

Din contră, se arată că acordul prevede clauze precise în ce privește consultările reciproce ale comandamentelor militare ale celor două state, precum și în ce privește acțiunea politică comună pe care ele trebue s'o urmeze.

Desbaterile Camerei Comunelor

Chestiunea ocupării concesiei din Kulangsu de către japonezi

Londra, 15 (Rador). — In ședința de Luni a Camerei Comunelor, laburistul Noel Baker a întrebat pe prim ministru dacă poate face declarații cu privire la pătrunderea și ocuparea de către forțele japoneze a concesiunei internaționale din Kulangsu, și cu privire la declarația unui reprezentant al marinei japoneze, că o acțiune similară ar putea fi necesară și în ce privește concesiunea internațională din Shanghai.

D. Butler a declarat: „In zorii zilei de 11 Mai, președintele Camerei de comerț din Amoy, unul din cei mai hotăriți sprijinitori ai guvernului provizoriu instalat de guvernul japonez, a fost împușcat la Kulangsu. Asasinii au dispărut. In aceiași seară, un grup de marinari japonezi, numărând o sută până la două sute de oameni, a debarcat la Kulangsu și, pătrunzând în concesiunea internațională, a intrat în casele particulare, făcând numeroase arestări.

Ambasadorul Marei Britanii la Tokio a primit instrucțiuni să protesteze contra acestei încălcări de către japonezi a atribuțiilor administrației municipale, cu atât mai mult cu cât această administrație funcționa în baza unui acord și a unui tratat care fusese semnate și de Japonia. Guvernul japonez nu mai poate avea nici o îndoială asupra rezultatelor nefericite ce le-ar avea pentru relațiile anglo-japoneze repetarea unor acte de acest fel de japonezi în concesiunea internațională de acolo".

RECUNOAȘTEREA „DE FACTO" A GUVERNULUI SLOVAC

Răspunzând apoi la o întrebare a laburistului Henderson, d. Butler a declarat: „Subsecretarul dela Foreign Office voind a ușura relațiile comerciale, consulul britanic dela Bratislava a cerut și a obținut dela guvernul slovac recunoașterea sa ca consul pentru Slovacia. S'a comunicat guvernului slovac că guvernul britanic socotește această măsură ca o recunoaștere a sa „de facto".

CHESTIUNEA UNUI DEMERS COLECTIV LA TOKIO

Deputatul Henderson a întrebat apoi pe primul ministru dacă — cu scopul de a atrage atenția opiniei publice mondiale asupra unor metode de război cari au drept rezultat masacrarea populației civile — el are de gând să ia contact cu alte guverne pentru a organiza un demers colectiv la Tokio spre a face să înceteze atacurile aeriene ca cele executate asupra orașului Ciungking.

D. Butler a răspuns: „Ambasadorul britanic la Tokio a făcut un demers energic pe lângă guvernul japonez, îndemnând ca, din motive umanitare, precum și în interesul Japoniei, să se dea instrucțiuni severe aviatorilor japonezi să-și limiteze atacurile în mod strict la obiective militare. Guvernul britanic este informat că un demers similar a fost făcut la Tokio și de ambasadorul Statelor Unite".

ZONA DE COLONIZARE PENTRU REFUGIAȚII EVREI

Răspunzând la diferite întrebări cu privire la chestiunea găsirii unor zone de colonizare pentru refugiații evrei, d. Malcolm MacDonald, ministrul coloniilor a arătat că nu trebue puse speranțe prea mari pe posibilitățile de colonizare în Guyana britanică.

O NOUA UZINA DE MOTOARE PENTRU AVIAȚIE

D. Kingsley Wood, ministrul aerului, a anunțat că societatea Rolls Royce va construi pentru ministerul aerului, în apropiere de Glasgow, o nouă uzină de motoare de aviație care va utiliza aproximativ 10.000 de lucrători și va costa mai multe milioane de lire sterline. Această uzină va începe să funcționeze peste un an.

*

Primul ministru a anunțat apoi că Vineri se vor desfășura în Camera Comunelor desbateri cu privire la problemele externe.

D. Chamberlain a anunțat că Miercuri, 17 Mai, va fi dată publicității Cartea Albă privitoare la politica britanică în Palestina. Acest document va fi examinat de Cameră într'una din ședințele Camerei până în Rusalii.

D. Butler a declarat că guvernul spaniol a invitat pe ambasadorul Angliei și pe atașații naval, militar și aerian britanici să asiste la defilarea victoriei din Madrid.

Vineri, importante desbateri de politică externă în Camera Comunelor

Londra, 15 (Rador). — *La cererea opoziției liberale, s'au fixat pentru Vineri importante desbateri de politică externă.*

Desbaterile, care vor fi deschise de sir Archibald Sinclair, se vor referi la ansamblul situației internaționale și nu numai la anumite puncte, ca de pildă la negocierile anglo-sovietice. Este sigur însă că această chestiune va fi evocată de unii oratori liberali.

D. Butler va lua cuvântul în numele guvernului și d. Chamberlain va răspunde opoziției.

In cercurile parlamentare se afirmă că sir Archibald Sinclair a plecat azi după amiază la Paris, unde va rămâne câteva zile.

Anglia protestează contra debarcării japonezilor la Kulangsu

Londra, 15 (Rador). — Se anunță că sir Robert Craigie, ambasadorul britanic la Tokio, a fost însărcinat să protesteze în numele guvernului său contra debarcării trupelor japoneze la Kulangsu.

REVENDICARILE JAPONIEI

Shanghai, 15 (Rador). — Consulul general al Japoniei la Amoy a remis președintelui britanic al consiliului administrativ din Kulangsu o notă cu revendicările japoneze.

In această notă se prevăd numirea unui președinte sau al unui comisar de poliție japonez pentru consiliul administrativ al concesiunii internaționale din Kulangsu, o mai largă participare a japonezilor în consiliu, dreptul coreenilor de a lua parte la alegerile pentru consiliu și o mai strânsă colaborare între poliția consulară japoneză și poliția concesiunii, în vederea reprimării hotărîte a elementelor anti-japoneze.

Trupele japoneze continuă să aresteze elementele antijaponeze din Kulangsu. Până acum au fost arestate peste 100 de persoane.

Răspunsul Japoniei la protestul Statelor-Unite

Washington, 15 (Rador). — In cursul unei conferințe de presă, d. Hull, ministrul afacerilor străine, a declarat că a primit prin ambasadorul Statelor Unite la Tokio, răspunsul guvernului japonez la nota de protest ce a urmat după bombardarea aeriană a orașului Ciungking.

Guvernul japonez dă asigurări guvernului american că piloții avioanelor care au bombardat orașul Ciungking au primit instrucțiuni să ia măsurile necesare pentru a evita bombardarea persoanelor civile.

Lupte crâncene între chinezi și japonezi

Ciungking, 15 (Rador). — Lupte puternice se dau pe mai multe fronturi din China, în special în regiunea provinciei Hupei.

Chinezii au reocupat mai multe puncte strategice pe malul răsăritean al râului Han.

Forțele chineze ar fi reușit să taie frontul japonez de-alungul șoselei Hankeu-Iciang.

Lupte crâncene s'au dat și în regiunea Nanciang, ca și în provincia Kiangsi.

Cercurile militare nu se pot pronunța dacă acțiunea chineză tinde la reluarea orașului Nanciang, către care se îndreaptă atacurile.

UN ARTICOL VIU COMENTAT

Belgrad, 15 (Telor). — Ziarul „Politica", oficios al guvernului iugoslav, a publicat azi un articol de fond cu privire la încheerea acordului anglo-turc.

Articolul e foarte viu comentat în deosebi în cercurile diplomatice balcanice, întrucât el cuprinde unele aprecieri cu privire la acordul anglo-turc, contrarii sensului real al acestui acord și tuturor lămuririlor date de guvernul din Ankara.

Știri sosite atât din Atena cât și din Ankara arată că articolul a produs surprindere în cercurile politice din cele două capitale.

China desmint că ar fi încheiat acord cu Rusia

Ciungking, 15 (Rador). — Cercurile oficiale chineze desmint alegațiile japoneze cu privire la acordul dintre China și Rusia.

Ele precizează că raporturile chino-sovietice sunt amicale și că în mai multe domenii cooperarea dintre cele două țări n'au încetat să existe.

Cu privire la pretinsul acord, ale cărui condițiuni sunt indicate de japonezi, cercurile oficiale chineze declară că el nu există decât în imaginația presei japoneze, — termină corespondentul agenției „Havas", care transmite această știre.

Spaniolii sapă tranșee la Gibraltar

Gibraltar, 15 (Rador). — Corespondentul agenției Havas transmite:

Trupe spaniole sapă tranșee pe terenul neutru dintre Gibraltar și orașul spaniol La Linea.

Săpatul tranșeelor a început Luni la ora 7, la jumătatea drumului dintre Gibraltar și La Linea.

—xxo●oxx—

Trupele italiene vor părăsi Spania după parada victoriei

Londra, 15 (Rador). — In ședința de Luni a Camerei Comunelor d. Butler a anunțat că a fost informat de guvernul italian că trupele italiene aflate în Spania vor părăsi teritoriul spaniol odată cu terminarea paradei victoriei.

D. MUSSOLINI A INAUGURAT NOUILE UZINE „FIAT"

Torino, 15. (Rador). — D. Mussolini a inaugurat Luni dimineață, în prezența a peste 50.000 lucrători a uzinelor „Fiat", noile și impunătoarele uzine ale acestei firme.

Directorul uzinelor, senatorul Angelli, a salutat pe d. Mussolini ca pe „animatorul puterii economice italiene și marele înfăptuitor al propășirii muncitorimii și a dreptății sociale".

Ducele a răspuns, arătând că noile uzine, care sunt printre cele mai frumoase și mai mari din lume, constituie un motiv de mândrie și prestigiu pentru întreaga națiune italiană. El a reamintit că Italia a început de mai multă vreme „politica motorului", desființând taxele de circulație.

Referindu-se la situația internațională, d. Mussolini a arătat că a vorbit Duminecă cetățenilor din Torino cât se poate de clar, reafirmând dorința de pace a Italiei, dar dând în același timp un avertisment că anumite probleme trebuie să fie rezolvate înainte de a lua un caracter cronic.

Ducele a terminat confirmând din nou voința regimului fascist, de a face tot ce-i stă în putință pentru buna stare și prosperitatea muncitorilor.

LA INSTITUTUL SUPERIOR DE RAZBOI

Torino, 15. (Rador). — D. Mussolini a vizitat Luni dimineață Institutul superior de război din Torino, unde comandantul i-a prezentat 300 de ofițeri din toate armele cari urmează cursurile acestui institut.

Luând cuvântul, d. Mussolini a scos în relief rolul pe care această școală de războiu îl joacă în cadrul pregătirii militare italiene, căci din această școală vor ieși mâine cei chemați să comande marile unități ale armatei.

INAUGURAREA AEROPORTULUI MILITAR DELA CASELLA

Torino, 15 (Rador). — După vizita la noile uzine „Fiat", Ducele a inaugurat noul aeroport militar dela Casella, mică localitate situată la 15 km. de Torino.

Pe aeroport se aflau aliniate 350 de avioane, dintre care mai multe ultramoderne.

După ce a trecut în revistă această impunătoare forță aeriană și după ce a stat de vorbă cu ofițerii portughezi, francezi, germani și spanioli cari își fac antrenamentul la acest aeroport, Ducele a dat semnalul pentru decolarea avioanelor și într'o ordine perfectă cele 350 de avioane s'au ridicat în văzduh. Avioanele de vânătoare au executat uimitoare exerciții acrobatice, urmate de strălucite manevre ale aparatelor de bombardament.

După terminarea exercițiilor, Ducele a trecut în revistă echipagile și a adus elogii subsecretarului de stat al aviației pentru ordinea, disciplina și perfecțiunea tehnică dovedite de comandanți și echipagii, în cursul exercițiilor de sbor colectiv.

Ce impresie a făcut discursul d-lui Mussolini

In State le-Unite

New-York, 15 (Rador). — „New York Times" afirmă că „cuvântarea de Duminică a d-lui Mussolini dela Torino arată că revenirea d-lui Chamberlain la o nouă politică de împăciuire dă roade".

„New York Herald Tribune", referindu-se la aceiași cuvântare, afirmă că ea va avea drept urmare o micșorare a încordării imediate, dar că puterile democratice nu trebuie să slăbească atenția lor, ci să continuie cu încheierea de acorduri în vederea apărării contra unor noi agresiuni.

In Anglia

Londra, 15 (Rador). — Corespondentul Agenției Havas crede că o frază din articolul de fond al ziarului „Daily Mail" poate fi socotită ca rezumând părerea presei engleze față de cuvântarea dela Torino.

Această frază este următoarea: „Inițiativa în Europa a trecut în alte mâini. Astăzi democrațiile trec la fapte, iar dictaturile rămân la vorbe".

Ziarul reține din „vorbele" Ducelui mai ales dorința pe care pare să o aibă guvernul italian de a nu intra în război cu „coaliția pacifică" pe cale de a fi formată.

Corespondentul aceleiași agenții găsește remarcabil faptul că „Daily Mail", ale cărui tendințe ultra-conservatoare sunt cunoscute, găsește astăzi cuvinte pentru a aproba acțiunea din ultima vreme a guvernului britanic. „Grație acordului anglo-turc, continuă acest ziar, frontul păcii devine din ce în ce mai solid. Mai rămâne totuși un gol important, în partea Uniunii Sovietelor. Săptămâna aceasta se vor dubla eforturile pentru astuparea acestui gol".

TIMES răspunde acuzațiilor Ducelui spunând că „acordul anglo-turc nu poate deveni ostil decât dacă Germania se hotărăște să-i dea acest caracter".

Desigur — continuă ziarul — „după cum a spus și d. Mussolini, în Europa nu există chestiuni destul de acute pentru a justifica un război. Există totuși chestiuni cari, dacă ar servi de pretext unor acte de violență unilaterală ar cauza desigur războiul".

Franța așteaptă un gest semnificativ, din partea Italiei

Paris, 15 (Rador). — Corespondentul agenției „Stefani" transmite:

Presa de amiază introduce un nou element în comentariile discursului de Duminică al d-lui Musolini, afirmând, după ce recunoaște moderația și voința de pace exprimate în cuvântare, că este de așteptat „un gest semnificativ și decisiv", care ar putea modifica atitudinea franceză.

Gestul semnificativ ar fi retragerea voluntarilor italieni din Spania, după parada victoriei.

După acest eveniment, Franța, conformându-se cuvântului de ordine al d-lui Daladier, „nicio fărâmă de teren și nici unul din drepturile noastre esențiale", va putea începe negocieri.

Un comentariu autorizat german

Berlin, 15 (Rador). — „Deutsche Diplomatisch - Politische korespondenz", ocupându-se de cuvântarea de Duminică a d-lui Mussolini, scrie între altele:

„Cuvintele d-lui Mussolini privitoare la dragostea îndoelnică de pace și la sforțările duse în anumite cercuri pentru deslănțuirea unui război economic contra puterilor axei s'au făcut simțite în Anglia prin frâncheța lor.

Ziarele engleze subliniază dragostea de pace și caracterul pașnic al politicei britanice. Ele afirmă că Anglia nu vrea să creeze dificultăți comerciale puterilor axei, Anglia nu a căutat niciodată să izoleze Germania sau să creieze comerțului acesteia cu Europa sud-estică.

Pentru a se stârni ură contra Germaniei au fost răspândite insinuările cele mai îndrăznețe cu privire la concentrări militare, la împărțiri de teritorii, etc. Aceste insinuări au fost în parte atât de grosolane încât numai puține guverne le-au luat în seamă. Dar agitarea pe ascuns este evidentă și Germania trebue să conteze pe reaua voință și pe perfidia periculoasă și agresivă a puterilor cari urmăresc, dincolo de cuvintele frumoase ale d-lui Chamberlain, să încercue Germania.

Germania a trebuit să sufere uneltiri de tot felul îndreptate cât se poate de limpede contra planurilor germane în sud-est.

Metodele prin care se urmărește stânjenirea sforțărilor germane variază. Dacă aceste manevre nu au dat până acum rezultate, aceasta se datorește bunului simț al țărilor din sud-estul Europei și unor date firești. Ceilalți au făcut tot ce le-a stat în putință pentru a turbura această ordine firească.

Politica de încercuire a puterilor caută să lovească în existența materială a puterilor axei. Puterile axei nu poate deci să aibă încredere în asigurările de pace prin mijloace potrivite contra acestei tendințe primejdioase".

Manevre ale armatelor engleză și egipteană la Cairo

Cairo, 15 (Rador). — „Starea de războiu" a fost proclamată Luni dimineață la Cairo, pe timp de 36 de ore, în cursul cărora armatele britanică și egipteană vor lua parte la manevrele ce se desfășoară în capitală și în împrejurimi. Trupe cu echipament de război și cu baioneta la armă au ocupat pozițiile strategice ale orașului Cairo. Pe numeroase clădiri au fost așezate tunuri anti-aeriene, proiectoare și mitraliere, menite să facă față raidurilor aeriene pe care le vor efectua escadrilele de bombardament britanice.

Luminile vor trebui să fie stinse Luni seară pe o zonă de 4 000 km. pătrați. Circulația va fi oprită, atât pe căile ferate cât și pe șosele. Poliția va aprinde bombe incendiare.

Serviciile de navigație fluvială au fost mobilizate pentru a evacua populația.

Aceste manevre au fost organizare de sir Robert Gordon, comandantul trupelor britanice din Egipt. Efectivele garnizoanei din Cairo se află subt comanda șefului garnizoanei egiptene din Cairo.

Un minister al aerului in Statele-Unite

New-York, 15 (Rador). — *Agenția „World Telegram" anunță că guvernul va creia un minister al aerului, sub conducerea colonelului Lindbergh.*

Statele Unite sunt singura mare putere care nu are un minister al aviației, independent.

Ministrul de război polon la Paris

Paris, 15 (Rador). — *Generalul Thadeus Kasprzicki, ministrul polon al afacerilor militare, a sosit în capitala Franței Luni dimineață la ora 10.55.*

In gară d-sa a fost salutat de generalul Gamelin și de d. Lukasiewicz, ambasadorul Poloniei la Paris, precum și de atașații militari și aeronautic depe lângă ambasada Poloniei.

—xxo●oxx—

Noui recruți angajați in aviația militară engleză

Londra, 15 (Rador). — *Ministerul aerului anunță că numărul recruților angajați în aviația militară, în cursul ultimei săptămâni, a fost de 1149 față de 404 pentru perioada corespunzătoare a anului trecut.*

Cu aceste noui angajări numărul piloților și observatorilor precum și al elevilor se ridică la 5065. Totalul acesta cuprinde angajările făcute dela 1 Aprilie până acum, în timp ce pe perioada corespunzătoare din 1938 angajările s'au ridicat numai la 1965.

—xxo●oxx—

Un nou cotidian parizian

Paris, 15 (Rador). — Un nou cotidian a apărut Luni la Paris, numit „Cinq Heures".

Ziarul de seară se aseamănă mult cu „Liberte" înainte ca acesta să devină organul partidului popular francez.

Directorul, d. François Sulot, este de altfel un fost colaborator al ziarului „Liberte".

Programul noului ziar este național, anti-marxist și catolic.

—xxo●oxx—

Prelungirea creditelor externe înghețate plasate in Germania

Berlin, 15 (Rador) — *Negocierile cu privire la noua prelungire a creditelor externe înghețate, plasate de diferite bănci în Germania, s'au terminat azi printr'un nou acord.*

Agenția DNB. precizează că negocierile s'au desfășurat într'o deplină înțelegere reciprocă de ambele părți, ajungându-se la un progres fericit în ce privește eliminarea creditelor înghețate.

D. Kunk, ministrul economiei Reichului și președinte al Băncii Reichului, a subliniat într'o cuvântare rostită în fața celor care iau parte la aceste negocieri, că Germania acordă o importanță hotărîtoare menținerii și desvoltării relațiilor economice și financiare cu străinătatea. Pentru aceasta, ea caută să normalizeze relațiile în domeniul creditului cu comerțul extern.

Germania a făcut anumite propuneri care sunt cuprinse în noul acord.

Trecerea dela situația rigidă creată prin sistemul creditelor înghețate către un sistem mai liber va fi făcută posibilă printr'o nouă măsură care prevede acorduri de credite cu aprobarea Băncii Reichului pe o perioadă de mai mulți ani, și pe baze exclusiv comerciale.

La 28 Februarie 1938, totalul creditelor înghețate nu mai comporta decât 748 de milioane mărci, dintre cari 80 milioane sunt încă deschise Plata debitorilor germani în mărci a contribuit în mod remarcabil la acest rezultat. Publicul străin s'a servit de mărci înregistrate în special pentru scopuri turistice. Creditorii străini au repetat promisiunea lor de a intensifica în cea mai mare măsură posibilă traficul turistic.

Noul acord privitor la creditele înghețate a fost stabilit din nou pe o perioadă de un an. Recomercializarea, introdusă de acordul precedent a dat rezultate satisfăcătoare, dar funcționarea acestui reglement continuă a depinde de totalul comerțului extern german. O recomercializare suplimentară va fi acordată acelor creditori cari în măsura posibilului și în cadrul comerțului extern se vor declara gata să acorde în locul amortizării creditelor înghețate alte credite rambursabile peste câțiva ani și în afara sistemului general al creditelor înghețate.

Creditele garantate de Banca „Bold Diskontbank" au fost reduse în cursul anilor cu cel puțin 50 de milioane mărci. O parte din aceste credite, adică mai multe milioane mărci, este acum lichidată.

Repartizările obișnuite vor avea de asemeni loc pentru a se asigura un tratament egal tuturor creditorilor străini.

Plățile parțiale în valori străine, pe care „Gold Diskontbank" trebuia să le efectueze, așa cum s'a prevăzut cu prilejul introducerii garanției, sunt suspendate.

Comemorarea marelui filo-român Ștefan Ludwig Roth la Mediaș

Au trecut 90 ani dela executarea eroului național sas

Mediaș, 12 Mai

S'au împlinit 90 ani de când, la 11 Mai 1849, a căzut, răpus de gloanțele plutonului de execuție în cetatea Clujului, preotul sas Ștefan Ludwig Roth, prietenul încercat al românilor ardeleni.

A inversarea morții acestui erou

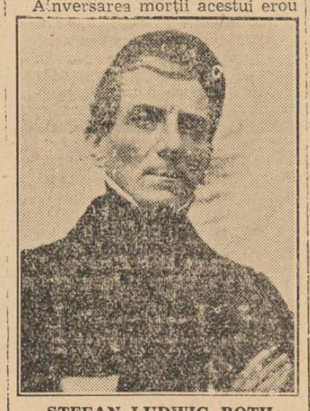

ȘTEFAN LUDWIG ROTH

martir este totdeauna un prilej de pioasă reculegere și dureroasă aducere aminte a poporului sas.

Anul acesta proslăvirea memoriei aceluia care și-a dat viața, închinată numai binelui neamului său, ca supremă jertfă pentru libertatea sa, s'a transformat într'o sărbătorire a întregei minorități germane din România. Delegați din toate unghiurile țării, unde locuește populația germană, au venit la Mediaș ca să se închine în fața mormântului și monumentului lui Ștefan Ludwig Roth.

Aci, la Mediaș, unde a fost câmpul activității marelui îndrumător, s'a ridicat de mult un monument.

Cinstirea amintirii preotului martir, care pentru acțiunea sa este pus alături de cei mai mari fii ai națiunii germane, a găsit totdeuna o profundă înțelegere în inima românilor ardeleni, deoarece Ștefan Ludwig Roth s'a dovedit a fi fost un încercat, prieten al lor, în ceasurile grele de opresiune străină.

Sărbătorirea marelui luptător naționalist s'a menținut în cadrul strictei sobrietăți. Ea a fost organizată de sașii localnici și regisată cu multă pricepere într'un spirit de desăvârșită ordine de d. prof. dr. Otto Folberth, urmașul direct al marelui bărbat politic și distinsul său biograf.

Serbarea a fost impresionantă prin numărul neobișnuit de mare al participanților și în deosebi prin cadrul demn în care s'a desfășurat.

In seara zilei de 10 Mai a fost în sala hotelului „Strugure" o conferință scurtă a preotului Wilhelm Staedel, care a deschis seria conferințelor instructive despre Ștefan Ludwig Roth și d dr. Otto Folberth a vorbit apoi despre viața și opera eroului martir, însoțind conferința lui interesantă și documentată cu proecțiuni.

Au vorbit d-nii Arnold Roth, despre „Ștefan Ludwig Roth, conducătorul tineretului și educatorul poporului"; prof. Harold Krasser despre „Ștefan Ludwig Roth ca maestru al cuvântului" și prof. Alfred Pomarius despre „Ștefan Ludwig Roth, omul politic și martir"

Seara, într'o ordine desăvârșită, miile de participanți s'au încolonat și au pornit într'un impresionant marș de tăcere, în reculegere, la monumentul care amintește suprema jertfă a preotului martir. Aci, încadrate în lieduri și coruri ale tineretului, au urmat cuvântările d-lor dr. Otto Folberth și Fritz Fabritius, conducătorul germanilor din România.

DR. M. MONTANA

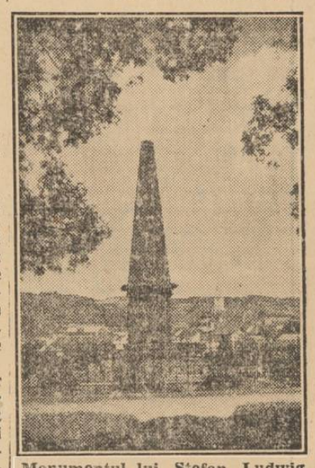

Monumentul lui Ștefan Ludwig Roth la Mediaș

Isprăvile a doi plutonieri din jud. Sălaj, in fața justiției

Cluj, 14 Mai

In fața tribunalului militar din localitate a început să se desbată, Sâmbătă dimineața, procesul plutonierilor Dumitru Frățilă și Ioan Nacu din jud. Sălaj, dați în judecată pentru luare de mită și provocare de grave leziuni corporale.

Incă din anul 1937 inculpații au început să hoinărească prin satele județului amintit, luând de la locuitori livretele militare și diferite sume de bani, sub pretextul taxelor necesare vizării acestor livrete.

Cu toate cercetările făcute ulterior, nu s'a putut stabili precis totalul acestor sume, dar cert este că în ziua de 8 Iunie anul trecut, cei doi plotonieri se aflau în orașul Careii Mari, unde, după ce procedaseră conform vechiului lor obicei, s'au apucat să petreacă monstruos cu sumele adunate.

Nemulțumindu-se numai cu atât, ei au angajat două căruțe și ducându-le în viile din apropierea orașului amintit, au început să culeagă strugurii țăranilor. Cum sătenii cari au încercat să protesteze contra acestui fapt au fost grav bătuți de cei doi plotonieri, cazul a sfârșit prin a fi reclamat poliției din Careii Mari. Imediat a fost trimis la fața locului, pentru cercetări, gardianul Vasile Vereș, care voind să tempereze zelul acestor inoportuni culegători de struguri, a avut parte de soarta sătenilor reclamanți.

In urma acestor isprăvi, cei doi plotonieri au fost arestați de un grup de gardieni publici și dați în judecată sub învinuirile arătate. Procesul a venit spre judecare în fața tribunalului militar din localitate, prezidat de d. loc.-col. D. Negulescu, procuror fiind d. maior Al. Barbu, șeful parchetului militar.

In fața instanței amintite, inculpații au încercat să se apere, arătând că erau siliți să încaseze acele taxe ilegale, din cauza deplasărilor pe cari le aveau de făcut pentru strângerea livretelor.

De oarece însă o mare parte din cei păgubiți sau maltratați de cei doi inculpați nu se prezentaseră la desbateri, procesul a fost amânat în cursul lunii Iunie.

Trei procese in fața tribunalului militar din Cluj

Cluj, 14 Mai

Sâmbătă dimineața, s'a desbătut în fața tribunalului militar din localitate, procesul rabinului Solomon Sauler, originar din Basarabeasca, dat în judecată pentru trecerea clandestină a frontierii.

Având ideia fixă că el este acela care va „desrobi poporul ales", Solomon Sauler a plecat în anul 1934 în Germania, unde, dedându-se la manifestații fățișe contra național-socialismului, a fost arestat și internat într'un lagăr de concentrare.

Mulțumită însă ajutorului dat de mai mulți evrei bogați din Cehoslovacia, după câtva timp a isbutit să fugă și să se refugieze în Ungaria. Cum și aici a început să facă o puternică propagandă printre evrei, susținând că aceștia au datoria de a stăpâni toată lumea, autoritățile din țara vecină l-au expulzat în Cehoslovacia. Din cauza ultimelor evenimente, însă, Solomon Sauler a fost silit să se refugieze în România, unde a venit clandestin, trecând granița prin apropiere de Halmei.

Fiind arestat de grănicerii noștri pentru trecerea frauduloasă a frontierii, a fost trimis în judecata tribunalului militar din Cluj care l-a condamnat la 15 zile închisoare.

*

Aceiaș instanță a desbătut procesul măcelarului Iuliu Ludovic Jevitzki din Sighet (Maramureș), vinovat de manifestări iredentiste.

Inculpatul nu s'a sfiit să profereze insulte la adresa țării noastre.

Pentru aceste isprăvi, Iuliu Ludovic Jevitzki a fost condamnat la 40 de zile închisoare și 2.000 de lei amendă.

*

Tot Sâmbătă dimineața, s'a desbătut în fața tribunalului militar, procesul învățătorului Titus Bilțiu și al unor țărani.

Trimiși în judecată pentru ultragiul adus, au fost condamnați la câte 500 de lei amendă și 50 de lei cheltueli de judecată, în afară de învățătorul Titus Bilțiu, care a fost condamnat la 2000 de lei amendă și 500 de lei cheltueli de judecată.

—xxo●oxx—

Epilogul unui incendiu din Cluj

14 Mai

Am relatat la timp, cum în ziua de 21 Ianuarie crt., un incendiu a distrus aproape complet ceasornicăria „Orlow" din calea Regele Ferdinand.

Focul, care părea că provenise dintr'o explozie, amenința să se întindă, însă mulțumită intervenției la timp a pompierilor, a putut fi localizat după o oră de muncă.

Cercetările pentru stabilirea precisă a cauzelor cari au determinat acest foc, deși au fost imediat începute, n'au putut duce la nici un rezultat.

In urma acestui fapt, precum și din felul cum s'a desvoltat focul, societatea la care magazinul era asigurat a bănuit că incendiul a fost pricinuit chiar de proprietarul ceasornicăriei, pentru a-și putea încasa asigurarea.

Depunându-se de către societatea de asigurare la parchetul tribunalului o reclamație în acest sens, ea a ajuns Sâmbătă dimineața în desbaterea contradictorie a completului Bacbatei-Breban dela tribunalul Cluj.

Completul de judecată admitând ca juste bănuelile formulate de reprezentantul societății de asigurare, a fixat desbaterea definitivă a procesului pentru ziua de 10 Iunie crt.